

AMAC:

2019-2023-2024 yıllarında yapılan Genel / Yerel Seçimlerde CHP ve AKP Performanslarının karşılaştırılmasıdır.

YÖNTEM:

Karşılaştırmada Partilerin İlçelerdeki Belediye Meclisi / İl Genel Meclisi ve Milletvekili Oyları esas alınır. Partiler bu seçimlere farklı sayıda ilçelerde katıldıklarından karşılaştırmaya esas alınacak bir ortak payda gerekir. Bunun için 2 yol izlenebilir.

- 1) “Partilerin 2019 veya 2024’te Herhangi Bir Seçime Katıldıkları İlçelere”
göre birim performansları karşılaştırılır.
(Avantaj: Karşılaştırmaya esas ilçe ve seçmen sayısı çoktur
Dezavantaj: Karşılaştırılan ilçeler farklıdır
Kullanıldığı Durum: CHP ve AKP metriklerinin ölçülmesinde)
- 2) “Partilerin “Hem 2019 hem 2024’te Seçime Katıldıkları İlçelerdeki”
birim performansları karşılaştırılır
(Avantaj: Aynı ilçeler karşılaştırılır
Dezavantaj: Karşılaştırılan ilçe ve seçmen sayısı azdır
Kullanıldığı Durum: CHP ve AKP’nin karşılaştırılmasında)

Karşılaştırılan Metrikler:

- 1) CHP ve AKP’nin Her Bin Seçmenden Aldıkları Oy
- 2) Bu Oyların Seçimden Seçime Değişimi
- 3) Her Bin Seçimde “Sandığa Gitmeyen veya Geçersiz Oy Kullanan” Seçmen Sayısı
- 4) Bu Oranın Seçimden Seçime Değişimi

ÖZET & SONUÇ:

- 1) 2019→2024 Yerel Seçimlerinde
 - a. CHP’nin Seçime girdiği ilçe sayısı **798 ↗ 870** artarken,
 - b. AKP’ni Seçime girdiği ilçe sayısı **885 ↘ 870** azaldı
- 2) CHP’deki artışın nedeni 2019’da İYİ Partiye bıraktığı bazı ilçelerde seçime girmesi
- 3) AKP’deki azalmanın nedeni 2024’te MHP’ye daha çok ilçe bırakmasıdır
- 4) Hem CHP’nin hem AKP’nin, hem 2019 hem de 2024’te
Seçime girdikleri ilçe sayısı **696**’dır
- 5) 2019→2024 Seçimlerinde
 - a. CHP’nin Seçime girdiği ilçelerdeki seçmen sayısı **49.3 M ↗ 60.2 M**¹
 - b. AKP’nin Seçime girdiği ilçelerdeki seçmen sayısı **52.1 M ↗ 56.2 M** yükseldi
 - c. Dikkat çeken AKP’nin Seçime girdiği ilçe sayısı azalırken seçmen sayısının artmasıdır
 - d. Ortalama Seçmen Sayısı Artışı:
CHP’nin Seçime Girdiği İlçelerde **%5.8** olmasına karşın
AKP’nin Seçime Girdiği İlçelerde **%9.7** olması **dikkat çekicidir**.

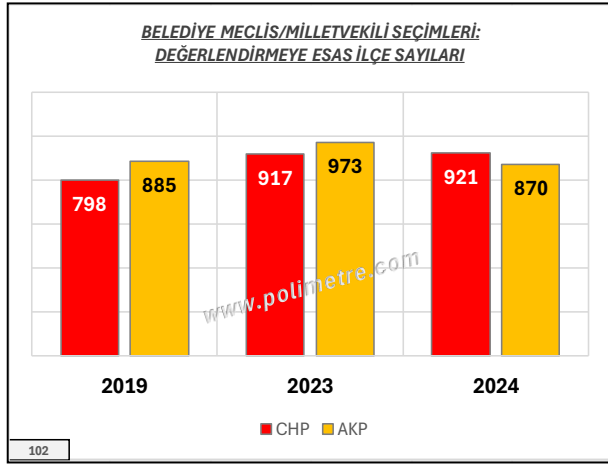
¹ M: Milyon

- 6) Bu çalışmayı;
“GEÇERLİ OY KULLANMAYAN SEÇMENLERİN SEÇİM SONUCUNA ETKİSİ”
konusundaki ilk çalışma olması nedeni ile önemsiyoruz
- 7) Bu konudaki bazı bulgular şunlardır. “Geçerli Oy Kullanmayan Seçmen Sayısı”
 - a. Yerel seçimlerde artmaktadır (2019>2023 & 2024>2023)
 - b. Zamana bağlı olarak da artma eğilimindedir (2024>2019) (Şekiller 3-4)
- 8) 2019→2024 Sürecinde Her Bin Seçimde Partilerin Oylarının Değişimi (Şekil 9):
 - a. **CHP Oyları: Biraz (267 ≈ 263) geriliyor**
(2019’da CHP’ye oy veren her bin seçmenden 15’i, 2024’te oy vermemiş)
 - b. **AKP Oyları: Çok fazla (380 ≈ 265)² geriliyor**
(2019’da AKP’ye oy veren her bin seçmenden 303’ü 2024’te oy vermemiş)
- 9) CHP Oyları artmamasına (az da olsa azalmasına) karşılık, AKP Oylarının sürekli ve hızlı gerilemesi nedeni ile, sadece Geçerli Oylar dikkate alındığında CHP’nin oy oranı artmaktadır
- 10) Bu trendin sürmesi durumunda yapılacak ilk seçimde, bu raporda konu edilmeyen partilerden bir veya ikisinin oylarında önemli artışlar görülmesi beklenmelidir
- 11) Genel Seçimde azalan CHP Oyları Yerel Seçimde artıyor (Şekil 13)
- 12) AKP Oyları Yerel Seçim, Genel Seçimi ayrımı yapmaksızın sürekli azalıyor (Şekil 14)
- 13) Bu durum yapılacak ilk Genel Seçimde,
SANDIK GÜVENLİĞİNİN DAHA DA ÖNEM KAZANACAĞINI GÖSTERİYOR
- 14) Oy Kullanmayan Seçmen Sayısı sürekli artmaktadır. Her bin seçimde, 2023→2024 Sürecinde 133/255’e, 2019→2024 Sürecinde ise 190/255’e yükseldi
- 15) Bu durum “SEÇMENİN SANDIKTAN BEKLENTİSİNİN AZALMAKTA OLDUĞUNUN” göstergesidir
- 16) Bu trendin sürmesi halinde 29. Dönem Milletvekili Seçiminde, partilerinin oy oranlarının aşağıdaki gibi olacağı hesaplanmaktadır
 - a. CHP: %29.4 - %31.2
 - b. AKP: %23.5 - %25.0
 - c. DEM: %10.6 - %11.3
 - d. MHP: %7.6 - %8.1
 - e. Diğer Partiler: %24.4 - %28.9

² $(1 - 265 / 380) \times 1,000 = 303$

1) **CHP & AKP'NİN BELEDİYE MECLİS & MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNE GİRDİKLERİ İLÇELERİN SAYILARI**

CHP veya AKP'nin, 2019 veya 2024'te
BELEDİYE MECLİS SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELER

Şekil 1:

2019→2024 Sürecinde, Seçime girdikleri ilçe sayısı:

CHP: 798 ↗ 921 artıyor

AKP: 885 ↘ 870 azalıyor

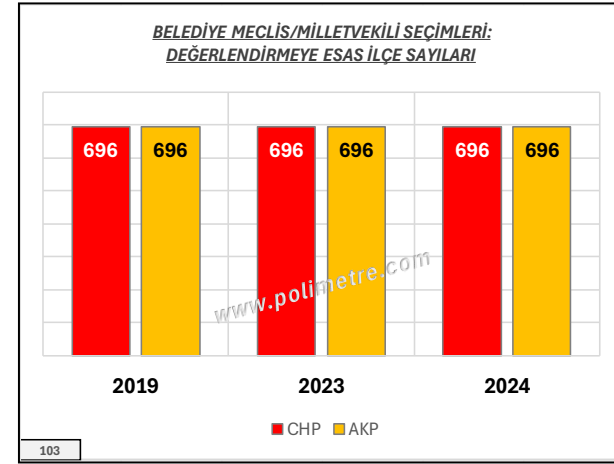
CHP'deki artışın nedeni:

2019'da İYİ Parti ile ittifakı nedeni ile bazı ilçelerde Seçime girmemesinden.

AKP'deki azalmanın nedeni:

2024'te MHP'ye daha geniş bir alan bırakmasındandır.

CHP ve AKP'nin, 2019 ve 2024'te
BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELER

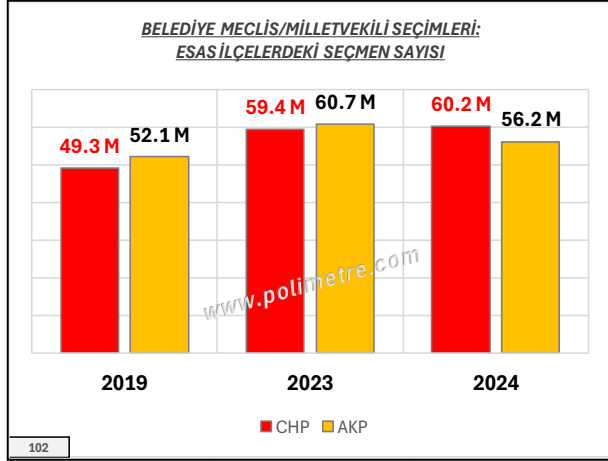
Şekil 2:

Hem CHP'nin hem AKP'nin,

Hem 2019 hem de 2024'te Seçime girdikleri ilçelerin sayısı 696'dır.

2) **CHP & AKP'NİN BELEDİYE MECLİS & MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNE GİRDİKLERİ İLÇELERDE**
SEÇMEN SAYILARI

CHP veya AKP'nin 2019 veya 2024'te
BELEDİYE MECLİS SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELERDE

Şekil 3:

2019→2024 Sürecinde;

Seçmen Sayıları:

CHP'nin Seçime Girdikleri İlçelerde: **49.3 M** ↗ **60.2 M** artıyor

AKP'nin Seçime Girdikleri İlçelerde: **52.1 M** ↗ **56.2 M** artıyor

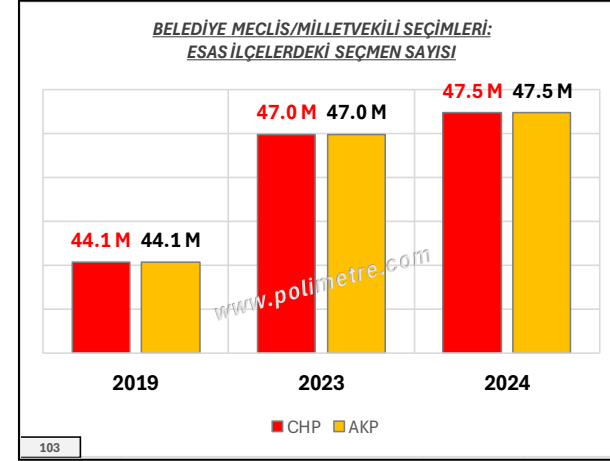
AKP'nin Seçime Girdiği İlçe Sayısı azalmasına karşın Seçmen Sayısının artması dikkat çekicidir.

Ortalama Seçmen Sayısı Artışı;

CHP'nin Seçime Girdiği İlçelerde: %5.9

AKP'nin Seçime Girdiği İlçelerde: %9.7'dir.

CHP ve AKP'nin 2019 ve 2024'te
BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMİNE GİRDİĞİ 696 İLÇEDE

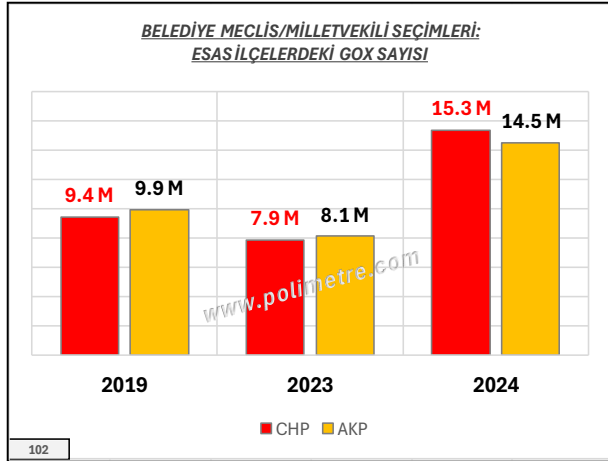
Şekil 3:

2019→2024 Sürecinde bu ilçelerde Seçmen Sayısı Artış Oranı %7.7'dir.

Aynı dönemde, Türkiye Genelindeki Seçmen Sayısı Artış Oranı da %7.7'dir.

3) **CHP & AKP'NİN BELEDİYE MECLİS & MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNE GİRDİKLERİ İLÇELERDE GEÇERLİ OY KULLANMAYAN SEÇMEN SAYILARI**

CHP veya AKP'nin 2019 veya 2024'te
BELEDİYE MECLİS SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELERDE

Şekil 5:

2019→2024 Sürecinde Geçerli Oy Kullanmayan Seçmen Sayısı;

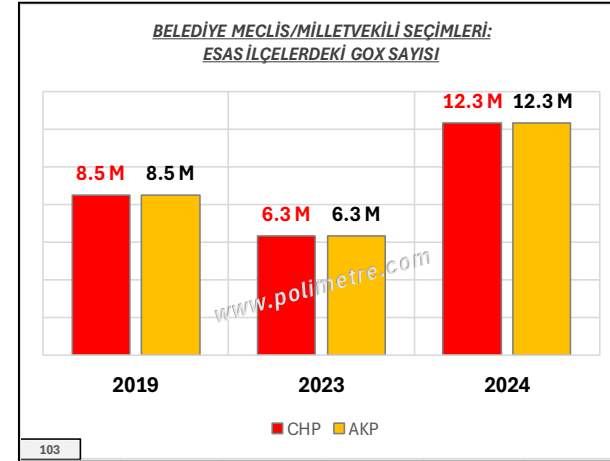
CHP'nin Seçime Girdiği İlçelerde: 9.4 M ↗ 15.3 M (%63)

AKP'nin Seçime Girdiği İlçelerde: 9.9 M ↗ 14.5 M (%46) artıyor

“Geçerli Oy Kullanmama Eğilimi”;

- Yerel Seçimlerde artmakta, Genel Seçimde azalmaktadır (2019>2023; 2024>2023)
- Zamana bağlı olarak artmaktadır (2024>2019). Bu durum giderek halkın sandıktan beklentisinin azaldığının işaretidir.

CHP ve AKP'nin 2019 ve 2024'te
BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMİNE GİRDİĞİ 696 İLÇEDE

Şekil 6:

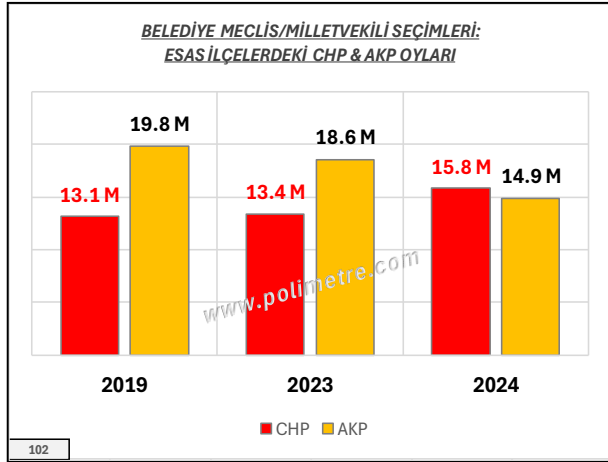
2019→2024 Sürecinde

Geçerli Oy Kullanmayan Seçmenler %45 oranında arttı.

4) **CHP & AKP'NİN BELEDİYE MECLİS & MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNE GİRDİKLERİ İLÇELERDE**

ALDIKLARI OYLAR

**CHP veya AKP'nin 2019 veya 2024'te
BELEDİYE MECLİS SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELERDE**

Şekil 7:

2019→2023→2024 Sürecinde;

CHP Oyları: Sürekli Artıyor. Artış: 2.7 Milyon

(13.1M ↗ 13.4M ↗ 15.8M)

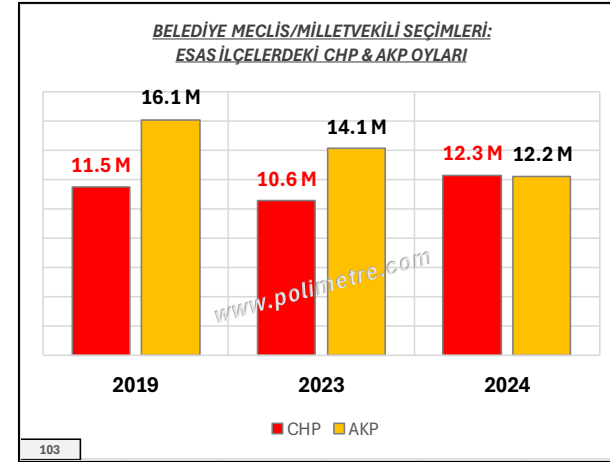
CHP 2024'te Birinci Partidir.

AKP Oyları: Sürekli Azalıyor. Azalma: 4.9 Milyon

(19.8M ↘ 18.6M ↘ 14.9M)

AKP 2019 ve 2023'te Birinci Partidir.

**CHP ve AKP'nin 2019 ve 2024'te
BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMİNE GİRDİĞİ 696 İLÇEDE**

Şekil 8:

2019→2024 Sürecinde;

CHP Oyları: 0.8 M artıyor (11.5M ↗ 12.3M)

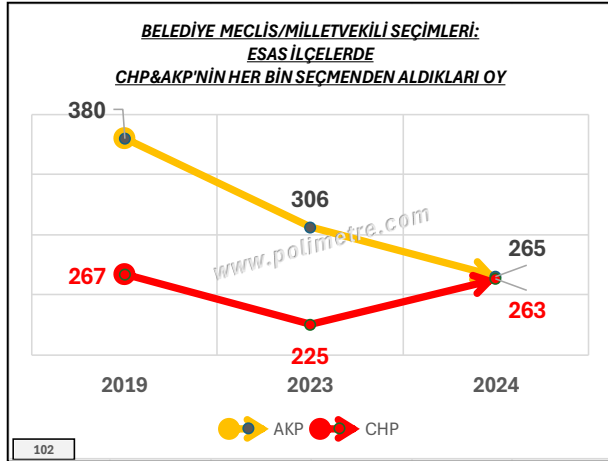
(CHP'ye 2019 oy veren her 1,000 seçmen yerine 2024'te 1,070 seçmen oy vermiş.)

AKP Oyları: 3.9 M azalıyor (16.1M ↘ 12.2M)

(AKP'ye 2019 oy veren her 1,000 Seçmenden 242'si 2024'te oy vermemiş.)

5) **CHP & AKP'NİN BELEDİYE MECLİS & MİLLETVEKİLİ SEÇİMİNE GİRDİKLERİ İLÇELERDE
HER BİN SEÇMENDEN ALDIKLARI OY**

CHP veya AKP'nin 2019 veya 2024'te
BELEDİYE MECLİS SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELERDE

Şekil 9:

2019→2024 sürecinde, her 1,000 seçmende;

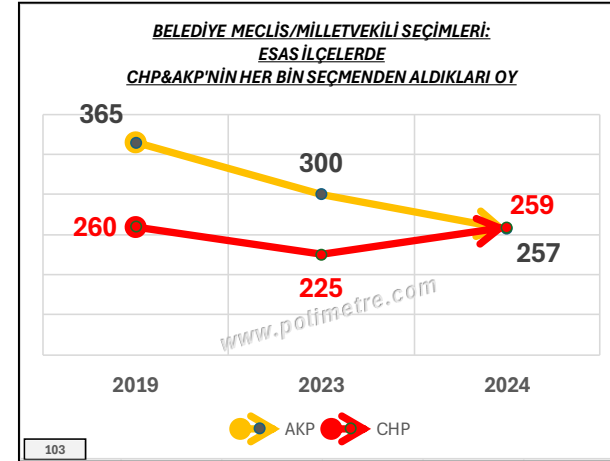
- CHP Oyları: 267 ↘ 263 azalıyor

(CHP'ye 2019'da Oy Veren her 1,000 Seçmenden 15'i 2024'te Oy Vermemiş. Genel Seçimde azalan CHP Oylar Yerel Seçimde artıyor.)

- AKP Oyları: 380 ↘ 265 azalıyor

(AKP'ye 2019'da Oy Veren her 1,000 Seçmenden 303'ü 2024'te Oy Vermemiş. AKP Oyları Yerel, Genel Seçimi ayırımı yapmaksızın sürekli azalıyor.)

CHP ve AKP'nin 2019 ve 2024'te
BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMİNE GİRDİĞİ 696 İLÇEDE

Şekil 10:

2019→2024 sürecinde, her 1,000 seçmende;

- CHP Oyları: 260 ↘ 259 azalıyor

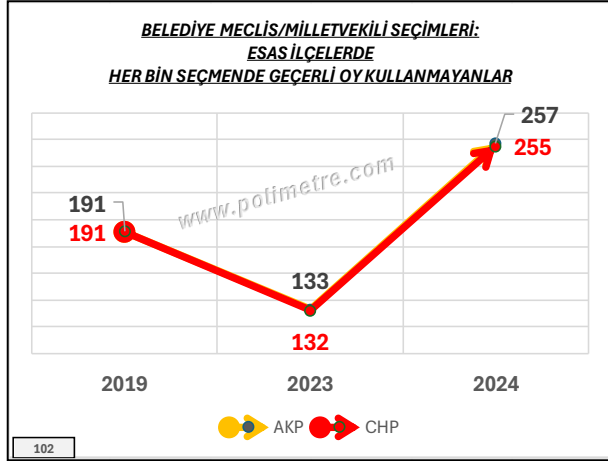
(CHP'ye 2019'da Oy Veren her 1,000 Seçmenden 4'ü 2024'te Oy Vermemiş.)

- AKP Oyları: 365 ↘ 257 azalıyor

(AKP'ye 2019'da Oy Veren her 1,000 Seçmenden 296'sı 2024'te Oy Vermemiş.)

6) BELEDİYE MECLİS SEÇİMLERİNDE HER BİN SEÇMENDEN GEÇERLİ OY KULLANMAYANLAR (GOX)

CHP veya AKP'nin 2019 veya 2024'te
BELEDİYE MECLİS SEÇİMİNE GİRDİĞİ İLÇELERDE

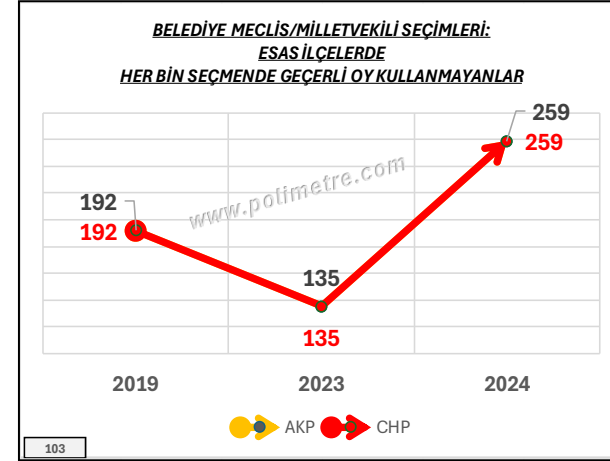

Şekil 11:

CHP ve AKP'nin Seçime girdiği ilçelerde
Seçmenlerin Geçerli Oy Kullanmama Eğilimleri benzerlik göstermektedir.

Geçerli Oy Kullanmayan Seçmenlerin
2019→2024 Artış Oranı %34'tür.

CHP ve AKP'nin 2019 ve 2024'te
BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMİNE GİRDİĞİ 696 İLÇEDE

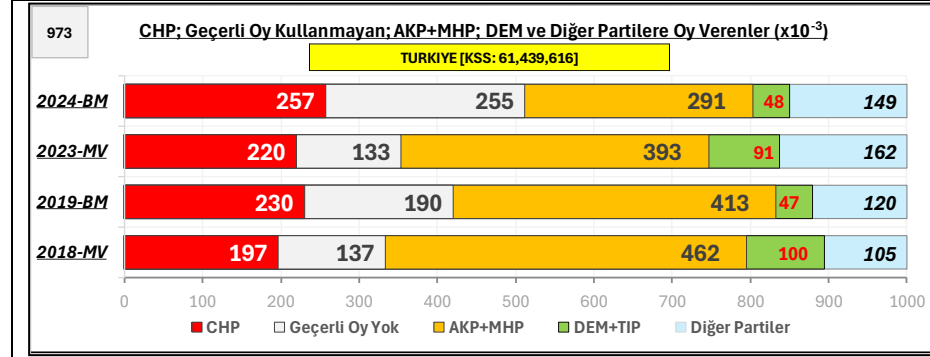
Şekil 12:

Geçerli Oy Kullanmayan Seçmenlerin
2019→2024 Artış Oranı %35'tir.

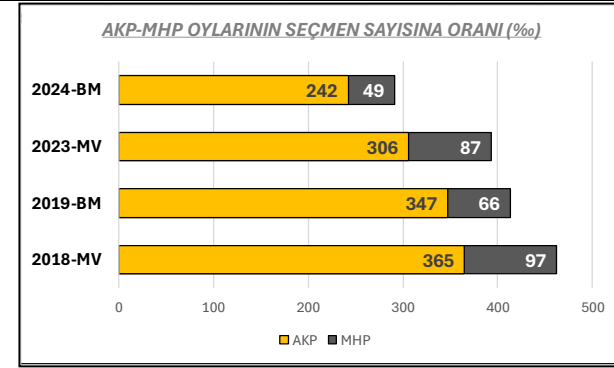
Türkiye Geneline:
2018→2023 Sürecinde GOX Sayısı 137 ↘ 133 gerilerken
2023→2024 Sürecinde 133 ↗ 255
2019→2024 Sürecinde 190 ↗ 255'e yükselmesi

Geçerli Oy Kullanmayan Seçmen Sayısındaki Artış Seçmenlerin Sandıktan Umudunu Kesmekte Olduğunun Göstergesi Olabilir.

7) 2018-2023 MİLLETVEKİLİ & 2019-2024 BELEDİYE MECLİS SEÇİMLERİNDE PARTİLERİN HER BİN SEÇMENE GÖRE PERFORMANSLARI

Şekil 13:

Şekil 14: AKP ve MHP Oylarının Ayrı Ayrı Gösterimi

Şekil 13-14 Partilerin aldıkları oyların (partilerin seçime girip girmediklerine bakılmaksızın) Türkiye'deki Seçmen Sayısının tümüne oranlarını gösterir. Örnek vermek gerekirse CHP Oylarının Seçmen Sayısına Oranı Şekil 13'te 257 olmasına karşılık Şekil 9'da 267'dir. Bunun nedeni Şekil 9'da seçmen sayısının hesaplanmasında sadece CHP'nin Seçime girdiği ilçelerdeki Şekil 13'te ise tüm seçmenlerin dikkate alınmasıdır. Şekil 13-14'deki bazı önemli bilgiler:

AKP 365↘347↘306↘244 şeklinde sürekli oy kaybetmektedir. 2018'de her bin seçmenin 365'inin oyunu alan AKP, 2024'te sadece 242'sinin oyunu alabildi. Bunun anlamı 2018'de AKP'ye oy veren her bin seçmenden 337'sinin 2024'te oy vermediğidir.

MHP Oyları 2018→2024 sürecinde her bin seçmende 97'den 49'a geriledi. Bunun anlamı da 2018'de MHP'ye oy veren her bin seçmenden 495'inin 2024'te oy vermediğidir.

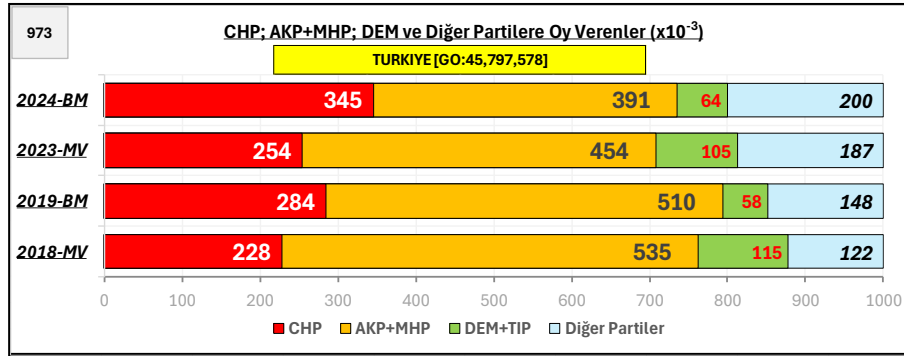
Buna karşılık CHP Oyları;
2018→2023 Milletvekili Seçimlerinde 197↗220'ye
2019→2024 BM Seçimlerinde 230↗257'ye artmaktadır.

CHP Oylarının Yerel Seçimlerde artması, Milletvekili Seçimlerinde azalması (197↗230↘220↗257) dikkat çekmektedir.

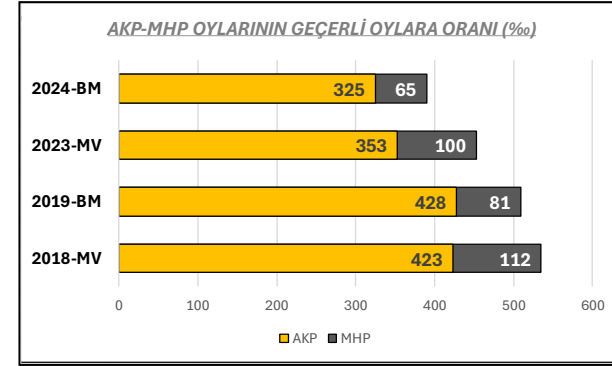
Bu eğilimlerin sürmesi halinde, 2028'de yapılacak Milletvekili Seçiminde her bin seçmenden;

- AKP'nin en fazla 200
- MHP'nin yaklaşık 65
- DEM'in yaklaşık 90
- CHP'nin yaklaşık 250 oy alacağı söylenebilir.
- Kalan 395 Seçmenden 150-200 tanesinin Geçerli Oy Kullanmayacağı, 195-245 tanesinin de diğer partilere oy vereceği söylenebilir
- Bu durumda Partilerin Oy Oranlarının
- CHP: %29.4 - %31.2
- AKP: %23.5-%25.0
- DEM: %10.6-%11.3
- MHP: %7.6- %8.1 aralığında olacağı hesaplanmaktadır

8) **2018-2023 MİLLETVEKİLİ & 2019-2024 BELEDİYE MECLİS SEÇİMLERİNDE PARTİLERİN
HER BİN GEÇERLİ OYA GÖRE PERFORMANSLARI**

Şekil 15:

Şekil 16:

Şekiller 15-16'da Partilerin 2019-2024 Belediye Meclis ve 2018-2023 Milletvekili Seçimlerinde Oy Oranlarını göstermektedir.

Bu grafiklerde sadece geçerli oylar dikkate alınmakta Oy Kullanmayan ya da Geçersiz Oy Kullanan Seçmenler dikkate alınmamaktadır.

Oysa son Yerel Seçimlerde, Oy Kullanmayan ya da Geçersiz Oy Veren Seçmenlerin sayısı, en çok oy alan CHP oylarından sadece binde 2 kadar azdır ve diğer bütün partilerden çoktur. (Şekil 13)

Bu Seçmenlerin sayısının yapılacak ilk Milletvekili Seçiminde yarıya kadar azalması veya olabilecek gelişmelere göre artması olasıdır.

Dolayısı ile bu seçmenlerin tercihleri Seçim Sonucunu belirleyecektir.

Bir diğer deyişle yapılacak Milletvekili Seçiminde, Seçim Sonucunu 2024'te oy kullanmamış ve 2025'te oy kullanmayacak seçmenler belirleyecektir.